

**Силабус навчальної дисципліни
«ОСНОВИ СУЇЦИДОЛОГІЇ»**

ОПШ «Психологія»

Спеціальність: 053 Психологія

Галузь знань: 05 "Соціальні та поведінкові науки"

Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти (магістерський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Курс	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити/120 годин
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Причини, механізми розвитку суїцидальної поведінки та надання психологічної допомоги суїцидентам
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Знайомство з поняттям суїцидальної поведінки та її видами; розуміння етіології, соціально-психологічних механізмів та біологічних передумов суїцидальної поведінки; практичне оволодіння прийомами проведення психологічної корекції та профілактики суїцидальної поведінки.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Знати причини суїцидальної поведінки і механізми її формування. Розуміти психологічні особливості осіб з суїцидальною поведінкою. Вміти проводити ранню діагностику суїцидальних ідеацій. Розробляти програми профілактики суїцидальної поведінки. Надавати психологічну допомогу суїцидентам. ПРН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій. ПРН5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість. ПРН11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності. ПРН14. Вміти організовувати просвітницькі заходи психологічного спрямування із застосуванням сучасних підходів до підтримки психологічного здоров'я особистості позапрофесійного середовища та у професійному середовищі, що передбачають умови невизначеності, екстремальні та кризові умови.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	Знання основних теоретичних та практичних аспектів аутоагресивної (суїцидальної) активності людини; уміння діагностувати основні прояви аутоагресивної (суїцидальної) активності; навички організації превентивної та корекційної роботи з респондентами з «групи ризику».

	<p>ІК: Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК1.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК4.Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК6.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК7.Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК9.Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності:</p> <p>СК1.Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та практики.</p> <p>СК4.Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, консультаційну, психодіагностичну та інші) з використанням науково верифікованих методів та технік.</p> <p>СК5.Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.</p> <p>СК7.Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p> <p>СК9.Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК10.Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.</p> <p>СК13.Здатність застосовувати методи психодіагностики, консультування, психокорекції в індивідуальному та груповому форматі з урахуванням специфіки професійної діяльності у різних галузях, в тому числі в авіаційній галузі.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни:</p> <p>Тема 1. Суїцидологія як міждисциплінарна система знань. Історія розвитку поглядів на самогубство в роботах філософів, соціологів, психологів.</p> <p>Тема 2. Причини формування та прояви суїцидальної поведінки. Суїцидальна поведінка: види, вікові особливості, причини її формування. Мотиви суїцидальної поведінки. Психологічні чинники суїцидальної поведінки. Підліткове самогубство: специфіка мотивації.</p> <p>Тема 3. «Клініко-психологічна інтервенція та профілактика суїцидальної поведінки». Визначення суїцидального ризику. Основні напрямки профілактики суїциду. Індивідуальна програма кризової психотерапії.</p> <p>Види занять: лекції та практичні заняття.</p> <p>Самостійна робота студентів: <i>під час аудиторних занять (розв'язування ситуативних задач, виконання креативних завдань, що вимагають осмислення, запам'ятовування і відтворення раніше отриманих знань);</i></p>

	<p><i>позааудиторна самостійна робота</i> (1-2 години щодня: виконання домашніх завдань, підготовка до лекцій, практичних занять – складання планів, конспектів, тез виступів, презентацій тощо).</p> <p>Методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладу; рольові ігри; відпрацювання технік психологічної допомоги; робота в діадах: клієнт та психолог; ситуаційні задачі.</p> <p>Методи контролю: вибіркового усний, експрес-контроль, презентація та захист домашнього завдання, контрольна робота.</p> <p>Форма навчання: денна.</p>
Пререквізити	Знання з основ психології, загальні та фахові знання, отриманні на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівні вищої освіти. Клінічна психологія. Основи психологічної практики. Патопсихологія.
Пореквізити	Знання з «Основ суїцидології» можуть бути використані при вивченні дисципліни «Кримінальна психологія», науково-дослідної практики у сфері психології та при написанні кваліфікаційної роботи магістра.
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	<p>НТБ НАУ:</p> <p>Вашека Т.В., Долгова О.М. Психологія девіантної поведінки: навч. посібник / Т.В.Вашека, О.М.Долгова. – К.: НАУ, 2018. – 204 с.</p> <p>Репозитарій кафедри: https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9109</p> <p>Базова література</p> <ol style="list-style-type: none"> Мудренко І. Г. Клінічна суїцидологія : посібник / І. Г. Мудренко; за ред. Л. М. Юр'євої, Н. О. Марути, І. В. Лінського. – Харків: Строков Д.В., 2020. – 302 с. Саржевський С. Н. Суїцидологія: навчальний посібник / С. Н. Саржевський. – Запоріжжя, 2020. – 87 с. Суїцидологія: конспект лекцій / укладач І. Г. Мудренко. – Суми: Сумський державний університет, 2022. – 76 с. <p>Інформаційні ресурси в Інтернет</p> <ol style="list-style-type: none"> Електронна бібліотека Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського (www.nbuv.gov.ua) Кокун О.М., Агаєв Н.А., Пішко І.О., Лозінська Н.С., Корня Л.В. Психологічна оцінка суїцидального ризику у військовослужбовців. Методичний посібник. — К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2019. — 206 с. // https://lib.iitta.gov.ua/714971/1 Федоренко Р. П. Психологія суїциду [Текст] : навч. посіб. / Раїса Петрівна Федоренко. – Вид. 2-ге, змін. та доп. – Луцьк : Вежа-Друк, 2022. – 492 с. // https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21449/1/suitsyd.pdf
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійна аудиторія кафедри 8.1207, проектор, екран, презентації, бланки тестів.
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік
Кафедра	Авіаційної психології
Факультет	Лінгвістики та соціальних комунікацій

Викладач(і)	 <p> ПІБ Вашека Тетяна Володимирівна Посада: доцент Вчений ступінь: канд. психол. наук Профайл викладача: Профіль Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=WElisQ7YAAAAAJ Профіль ORCID: https://orcid.org/0000-0001-5434-1677 Профіль ResearchGate: researchgate.net/profile/Tatiana_Vasheka Профіль SCOPUS: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57221797271 Профіль на сайті НТБ НАУ: http://www.lib.nau.edu.ua/naukpraci/teacher.php?id=10619 Тел.: 044-406-72-78 E-mail: tetiana.vasheka@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 8.1207 </p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс. Актуальний напрямок у роботі практичного психолога
Лінк на дисципліну	